

Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»
Факультет економіки та інформаційних технологій
Кафедра міжнародних економічних відносин

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан факультету економіки та
інформаційних технологій

Ю.М. Неговська

РОБОЧА ПРОГРАМА

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКОЮ

(назва навчальної дисципліни)

підготовки перший (бакалаврський)
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
(шифр і назва галузі знань)

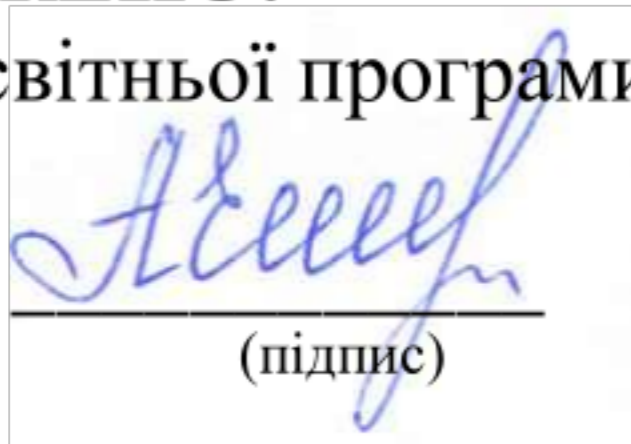
Спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(код і найменування спеціальності)

освітньо-професійної програми «Фінанси, банківська справа та страхування»
(найменування освітньої програми)

тип дисципліни вибіркова дисципліна професійної та практичної підготовки

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

(підпис)

О.М. Антонова
(прізвище, ініціали)

РЕКОМЕНДОВАНО

Кафедрою міжнародних економічних відносин
протокол № 1 від «28» серпня 2020 року

Завідувач кафедри

Костюк В.Р.

Розробники:

Єрохін Сергій Аркадійович доктор економічних наук, професор

1.Опис навчальної дисципліни

Мова навчання: українська

Статус дисципліни: вибіркова дисципліна

Передумови вивчення навчальної дисципліни: «Державне регулювання економікою» є для здобувачів вищої освіти є вибірковою дисципліною, яка забезпечує формування вмінь, передбачених освітньо-кваліфікаційною характеристикою. Дисципліна вивчається на основі базової загальноєкономічної та правової підготовки з таких дисциплін як «Політекономія», «Макроекономіка» та «Економічна статистика».

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Державне регулювання економікою» є засвоєння фундаментальних і прикладних засад державного управління господарськими процесами та механізмів реалізації фінансово-економічної політики держави в умовах суспільних трансформацій.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин **5** кредитів ECTS.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Державне регулювання економікою» є формування у здобувачів вищої освіти сучасного мислення та спеціальних знань у галузі методології, методики та організаційних основ державного регулювання економіки, а також набуття умінь та формування компетенцій, необхідних для виконання функцій та реалізації повноважень органів державної влади і місцевого самоврядування.

Основними **завданнями** навчальної дисципліни «Державне регулювання економікою» є:

- забезпечення ґрунтовної теоретичної і практичної підготовки студентів з державного регулювання економіки;
- глибоке розуміння тенденцій розвитку та сучасних модифікацій моделей державного регулювання економіки;
- формування вмінь та навичок аналізу основних напрямів та інструментів економічної політики держави;
- детальне опрацювання сутності, методів та механізмів державного регулювання економіки України в контексті системної економічної трансформації та глобалізації.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «Державне регулювання економікою» забезпечує набуття здобувачами вищої освіти **компетентностей**:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію

макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

Програмні результати навчання (ПР)

ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.

ПР02. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПР03. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	всього	у тому числі					всього	у тому числі				
		л	с	лаб	інд	с.р.		л	с	лаб	інд	с.р.
Тема 1. Теорія і методологія державного регулювання економіки	10	6	2	-	-	2	10	1	-			9
Тема 2. Форми та засоби державного регулювання економіки	20	6	2	-	-	12	20	1	-			19
Тема 3. Обґрунтування перспектив економічного розвитку країни	20	6	2	-	-	12	20	2	1			17
Тема 4. Науково-технічна та інвестиційна політика держави	20	6	2	-	-	12	20	2	1			17
Тема 5. Промислова і аграрна політика держави	20	6	2	-	-	12	20	2	-			18
Тема 6. Соціальна політика держави	20	6	2	-	-	12	20	2				18
Тема 7. Грошово-кредитна та бюджетна політика держави	20	8	4	-	-	8	20	2	1			17
Тема 8. Політика зовнішньоекономічної діяльності і національна безпека держави	20	8	4	-	-	8	20	2	1			17
Всього годин	150	52	20	-	-	78	150	14	4	-	-	132

5. Зміст програми навчальної дисципліни

Тема 1. ТЕОРІЯ І МЕТОДОЛОГІЯ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ

Предмет та завдання курсу. Розвиток теорії державного регулювання економіки: меркантилізм, економічний лібералізм, класична і неокласична системи, кейнсіанство та некейнсіанство, державний дерижизм, адміністративно-командна система. Теорія економічних порядків. Місце державного регулювання в системі економічних наук. Державне регулювання економіки як учбова дисципліна.

Можливість і необхідність державного регулювання економіки. Економічна сутність держави. Концепції державного регулювання економіки та їх складові елементи. Рівні розвитку державного регулювання економіки в сучасних країнах. Концепція Я. Тінбергена.

Загальні функції держави в сучасній економіці: стратегічна, економічна, соціальна, захисна. Системоформуючі, системозатверджуючі та системовідтворюючі функції держави. Концепція Р. Лукаса.

Державний сектор в сучасній економіці. Органи державного управління. Межі державного управління економікою. Держава і громадське суспільство. Об'єкти та суб'єкти державного управління економіки. Державне управління та інші інституціональні системи. Державне управління та проблеми власності в сучасній економіці. Націоналізація власності та приватизація.

Тема 2. ФОРМИ ТА ЗАСОБИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ

Методи державного регулювання економіки: адміністративні, економічні та соціальні.

Класифікація факторів, що зумовлюють державне регулювання економікою. Соціально-економічні норми і нормативи. Податки і податкові пільги. Державні асигнування і дотації. Ціноутворення в системі державного регулювання. Види цін. Функції цін. Заходи регулювання цін. Мито, квоти, ліцензії. Основні наслідки застосування митних тарифів. Ставки митних тарифів. Види ліцензій та квот.

Інструментарій державного регулювання економіки.

Прогнозування, його роль, функції і організація в сучасній економіці. Методи прогнозування. Організація прогнозування. Соціально-економічне програмування. Державне програмування. Види програм. Технологія програмування. Планування у сучасній економіці. Директивне та індикативне планування. Система планів. Прогнозування, програмування та планування в кризових ситуаціях. Методи планування: системного аналізу, балансовий, нормативний, економіко-математичного моделювання, програмно-цільовий.

Роль держави у проведенні соціально-економічних реформ. Формування цілей реформ. Визначення масштабів та основних напрямків реформування. Сучасні моделі реформування суспільства та економіки.

Тема 3. ОБГРУНТУВАННЯ ПЕРСПЕКТИВ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ

Економічне зростання та економічний розвиток держави. Фактори економічного зростання та їх класифікація. Основні типи економічного зростання. Темпи та пропорції розвитку народного господарства. Основні показники економічного зростання. Чинники економічного росту.

Ресурси економічного зростання (природні ресурси, трудові ресурси, капітал). Обмеження, які діють на економічне зростання. Економічні та політичні цикли. Економічні кризи.

Модель економічного зростання Домара-Харода.

Модель економічного зростання Р.Солоу. Залишок Солоу. Державне регулювання соціально-економічного розвитку регіонів та його обґрунтування. Розробка регіональних програм економічного розвитку.

Тема 4. НАУКОВО-ТЕХНІЧНА ТА ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ

Структура народного господарства країни. Методологічні засади структурування національної економіки. Державна структурна політика та її особливості. Методи реалізації структурної політики.

Базові теоретико-методологічні положення та принципи розробки науково-технічної політики. Основні напрямки та визначення пріоритетів науково-технічної політики. Механізм реалізації науково-технічної політики та її ресурсне забезпечення.

Економічний зміст і основні принципи інвестиційної політики держави. Вплив інвестицій на ринок економіки. Формування умов для створення інвестиційних ресурсів.

Оцінка економічної ефективності науково-технічних та інвестиційних проектів. Об'єкти та цілі аналізу ефективності. Загальні принципи та система показників ефективності.

Інструментарій державного регулювання ефективності.

Тема 5. ПРОМИСЛОВА І АГРАРНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ

Базові теоретико-методологічні положення промислової політики. Принципи розробки та реалізації промислової політики. Цілі та завдання промислової політики.

Структура промисловості. Основні форми організації промисловості. Загальні та селективні економічні заходи підтримки промисловості. Амортизація та її види.

Умови та форми реалізації антимонопольної політики держави. Монополія та її види. Антимонопольне законодавство, його суть, цілі та завдання. Управління діяльністю природних монополій. Антимонопольна діяльність на світових ринках.

Сутність державного регулювання аграрного сектора економіки. Базові теоретико-методологічні положення аграрної політики. Власність на землю та її економічні наслідки.

Державне регулювання природокористування. Інституціональні передумови та обмеження природокористування.

Тема 6. СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ

Взаємодія економічної політики держави і соціального розвитку суспільства. Зміст та цілі економічної політики. Зміст та цілі соціальної політики. Основні напрямки державної соціальної політики.

Соціально ринкова економіка. Соціальна держава. Стратегія соціальної політики. Показники добробуту. Теорія добробуту А. Пігу.

Державне регулювання ринку праці. Концептуальні засади регулювання ринку праці. Ринок праці як соціально-економічна категорія. Принципи регулювання соціально-трудова відносин. Основні напрямки державного регулювання ринку праці.

Державна політика зайнятості. Соціально-економічна сутність, структура та принципи зайнятості. Економічна функція зайнятості. Соціальна функція зайнятості.

Політика доходів населення та заробітної плати. Структура та динаміка грошових доходів населення. Функціональний та особистий розподіл доходів. Нерівність доходів. Витрати населення. Динаміка доходів та витрат населення. Сутність заробітної плати та її функції в ринкових умовах. Принципи організації заробітної плати.

Соціально-захисна функція держави та її зміст. Основні пріоритети та напрямки соціального захисту населення.

Соціальне страхування. Основні напрямки соціального страхування. Форми і види соціального страхування.

Соціальне партнерство та його сутність. Формування системи соціального партнерства в ринкових умовах.

Тема 7. ГРОШОВО-КРЕДИТНА ТА БЮДЖЕТНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ

Грошово-кредитні інструменти державного регулювання. Види грошово-кредитної політики. Грошова політика. Грошове правило М.Фрідмена. Облікова ставка та її вплив на економіку країни. Кількісні обмеження кредиту та їх ефективність. Обов'язкові мінімальні резерви та завдання, які вони виконують. Операції на відкритому ринку та їх вплив на стан народного господарства. Проблеми застосування грошово-кредитних інструментів державного регулювання економіки. Валютні курси. Модель Манделла-Флемінга.

Державний бюджет, його сутність і форми. Елементи державного бюджету. Витрати державного бюджету та їх структура. Доходи державного бюджету. Податки та податкова система. Принципи оподаткування. Функції та види податків. Державне регулювання податків. Державний борг та його види. Методи розрахунку бюджетного дефіциту.

Тема 8. ПОЛІТИКА ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ І НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ

Умови розвитку сучасних міжнародних економічних відносин. Глобалізація в світовому господарстві та її вплив на зовнішньоекономічні стосунки. Тенденції та основні фактори розвитку міжнародних економічних відносин.

Сутність та цілі зовнішньої економічної політики. Структура зовнішньоекономічної політики. Рівні зовнішньоекономічних відносин. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Актуальні проблеми зовнішньоекономічної діяльності.

Національні інтереси країни та їх сутність загрози економічним інтересам країни. Критерії та індикатори сталого економічного розвитку. Економічна політика та стратегія економічної безпеки.

6. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Теорія і методологія державного регулювання економіки	6	1
2	Тема 2. Форми та засоби державного регулювання економіки	6	1
3	Тема 3. Обґрунтування перспектив економічного розвитку країни	6	2
4	Тема 4. Науково-технічна та інвестиційна політика держави	6	2
5	Тема 5. Промислова і аграрна політика держави	6	2
6	Тема 6. Соціальна політика держави	6	2
7	Тема 7. Грошово-кредитна та бюджетна політика держави	8	2
8	Тема 8. Політика зовнішньоекономічної діяльності і національна безпека держави	8	2
Усього годин		52	14

7. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Теорія і методологія державного регулювання економіки	2	-
2	Тема 2. Форми та засоби державного регулювання економіки	2	-
3	Тема 3. Обґрунтування перспектив економічного розвитку країни	2	1
4	Тема 4. Науково-технічна та інвестиційна політика держави	2	1
5	Тема 5. Промислова і аграрна політика держави	2	-
6	Тема 6. Соціальна політика держави	2	
7	Тема 7. Грошово-кредитна та бюджетна політика держави	4	1
8	Тема 8. Політика зовнішньоекономічної діяльності і національна безпека держави	4	1
Усього годин		20	4

Тема 1. ТЕОРІЯ І МЕТОДОЛОГІЯ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ

1. Теорії державного регулювання економіки.
2. Економічна сутність держави. Загальні функції держави.
3. Можливість і необхідність державного регулювання економіки.
4. Державне управління та інституціональні системи.
5. Методи державного регулювання економіки.
6. Інструментарій державного управління економіки.
7. Прогнозування, його роль, функції та методи.
8. Державне програмування, його сутність та види.
9. Планування в сучасній економіці.
10. Сучасні моделі реформування економіки.

Тема 2. ОБГРУНТУВАННЯ ПЕРСПЕКТИВ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ КРАЇНИ

1. Економічне зростання та економічний розвиток.
2. Фактори та типи економічного зростання.
3. Темпи та пропорції розвитку народного господарства.
4. Основні показники та чинники економічного зростання.
5. Економічні та політичні цикли.
6. Моделі економічного зростання.
7. Державне регулювання соціально-економічного розвитку регіонів.

Тема 3. НАУКОВО-ТЕХНІЧНА ТА ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ

1. Методологічні засади структурування національної економіки.
2. Державна структурна політика та її особливості.
3. Теоретико-методологічні положення та принципи розробки науково-технічної політики.
4. Основні напрямки та визначення пріоритетів науково-технічної політики.
5. Економічний зміст і основні принципи інвестиційної політики держави.
6. Формування для створення інвестиційних ресурсів. Вплив інвестицій на розвиток економіки.
7. Оцінка економічної ефективності науково-технічних та інвестиційних проектів.
8. Загальні принципи та система показників ефективності.

Тема 4. ПРОМИСЛОВА І АГРАРНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ

1. Цілі, завдання та принципи розробки промислової політики.
2. Структура промисловості та її тенденції.
3. Основні форми організації промисловості.
4. Економічні заходи підтримки промисловості.
5. Антимонопольна політика держави. Її суть, цілі та завдання.
6. Аграрна політика держави, її сутність та особливості реалізації.
7. Власність на землю та її економічні наслідки.
8. Державне регулювання природокористування.

Тема 5. СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ

1. Взаємодія економічної політики держави і соціального розвитку суспільства.
2. Показники добробуту населення.
3. Державне регулювання ринка праці.
4. Зайнятість населення та його державне регулювання.
5. Державне регулювання доходів населення та заробітної плати.
6. Державна політика соціального захисту населення.
7. Соціальне страхування, його основні напрямки, форми і види.
8. Формування системи соціального партнерства в ринкових умовах.

Тема 6. ГРОШОВО-КРЕДИТНА ТА БЮДЖЕТНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ

1. Грошова політика держави та її вплив на економіку держави.
2. Кредитна політика держави та її інструменти.
3. Державний бюджет, його сутність та вплив на економіку країни.
4. Податки та податкова система.
5. Державне регулювання податків.
6. Державний борг та його види.

Тема 7. ПОЛІТИКА ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ І НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ

1. Глобалізація в світовому господарстві та її вплив на зовнішньоекономічні стосунки.
2. Тенденції та основні фактори розвитку міжнародних економічних відносин.

3. Сутність та цілі зовнішньоекономічної політики держави.
4. Актуальні проблеми зовнішньоекономічної діяльності.
5. Національні інтереси країни та їх сутність.
6. Критерії та індикатори сталого економічного розвитку.
7. Економічна політика та стратегія економічної безпеки.

8. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Не передбачено навчальним планом	-	-
Усього годин		-	-

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах	
		Денна форма	Заочна форма
1	Тема 1. Теорія і методологія державного регулювання економіки	2	9
2	Тема 2. Форми та засоби державного регулювання економіки	12	19
3	Тема 3. Обґрунтування перспектив економічного розвитку країни	12	17
4	Тема 4. Науково-технічна та інвестиційна політика держави	12	17
5	Тема 5. Промислова і аграрна політика держави	12	18
6	Тема 6. Соціальна політика держави	12	18
7	Тема 7. Грошово-кредитна та бюджетна політика держави	8	17
8	Тема 8. Політика зовнішньоекономічної діяльності і національна безпека держави	8	17
Усього годин		78	132

9. Тематика контрольних робіт

Важливим етапом вивчення дисципліни «Державне регулювання економікою» є виконання контрольної роботи. Остання служить формою проміжного контролю ступеня оволодіння змістом дисципліни. Контрольна робота виконується за заданою тематикою на основі навчальної та спеціальної літератури та прослуханих лекцій.

Контрольна робота повинна бути логічно структурована, тобто викладена за відповідним планом, який належним чином розкриває зміст теми. Текстовий матеріал, якщо це потрібно, ілюструється цифровими даними, графіками, таблицями, схемами тощо, оформленими за встановленими правилами. Обов'язковим є посилання на джерела використаних у роботі і положень і даних.

Здобувачу вищої освіти призначається тема запропонованої контрольної роботи відповідно останньої цифри його залікової книжки. Тобто при останньому номері залікової книжки, яка дорівнює 1 виконується варіант №1, при 2 – варіант №2; при 0 – варіант 10.

Обсяг контрольної роботи приблизно 25-30 сторінок друкованих аркушів форма А4. У кінці роботи подається список використаної літератури. При позитивній оцінці роботи викладачем, який її перевіряє, вона зараховується. У випадку негативної оцінки робота потребує доопрацювання і повної перевірки.

ВАРІАНТ 1

1. Економічне зростання та економічний розвиток.
2. Державне регулювання аграрного сектора економіки.
3. Грошово-кредитні інструменти державного регулювання.

ВАРІАНТ 2

1. Чинники економічного росту.
2. Державне регулювання природокористування.
3. Державний бюджет.

ВАРІАНТ 3

1. Економічні та політичні цикли.
2. Державне регулювання ринку праці.
3. Державне регулювання податків.

ВАРІАНТ 4

1. Моделі економічного зростання.
2. Державне регулювання зайнятості.
3. Державний борг.

ВАРІАНТ 5

1. Державне регулювання розвитку регіонів.
2. Стратегія соціальної політики. Добробут населення та його показники.
3. Глобалізація в світовому господарстві та її вплив на зовнішньоекономічну політику держави.

ВАРІАНТ 6

1. Науково-технічна політика держави.
2. Державне регулювання доходів та заробітної плати.
3. Зовнішньоекономічна політика.

ВАРІАНТ 7

1. Інвестиційна політика держави.
2. Соціальний захист населення.
3. Критерії та індикатори сталого економічного розвитку.

ВАРІАНТ 8

1. Оцінка економічної ефективності науково-технічних та інвестиційних проектів.
2. Соціальне страхування.
3. Валютне регулювання.

ВАРІАНТ 9

1. Промислова політика держави.
2. Соціальне партнерство.
3. Державна кредитна політика.

ВАРІАНТ 10

1. Антимонопольна політика держави.
2. Грошова політика.
3. Економічна безпека держави.

11. Питання до диференційованого заліку

1. Розвиток теорії державної економіки.
2. Можливість і необхідність державного регулювання економіки.
3. Економічна сутність держави.
4. Концепції державного регулювання економіки та їх складові елементи.
5. Загальні функції держави в сучасній економіці.
6. Державний сектор в сучасній економіці.
7. Органи державного управління.
8. Межі державного управління економіки.
9. Держава і громадське суспільство.

10. Державне управління та інші інституціональні системи.
11. Націоналізація власності та приватизація.
12. Методи державного управління економіки.
13. Інструментарій державного управління економіки.
14. Соціально-економічні норми і нормативи.
15. Державні асигнування і дотації.
16. Ціноутворення в системі державного регулювання.
17. Прогнозування, його роль і функції.
18. Соціально-економічне програмування.
19. Планування в сучасній економіці.
20. Соціально-економічне реформування.
21. Економічне зростання та економічний розвиток.
22. Фактори економічного зростання.
23. Темпи і пропорції розвитку народного господарства.
24. Основні типи економічного зростання.
25. Чинники економічного росту. Основні показники економічного зростання.
26. Ресурси економічного зростання.
27. Економічні і політичні цикли.
28. Економічні кризи.
29. Моделі економічного зростання.
30. Державне регулювання соціально-економічного розвитку регіонів.
31. Структура народного господарства країни.
32. Державна структурна політика.
33. Основні напрямки та визначення пріоритетів державної науково-технічної політики.
34. Механізм реалізації науково-технічної політики та її ресурсне забезпечення.
35. Економічний зміст і основні принципи інвестиційної політики держави.
36. Вплив інвестицій на розвиток економіки.
37. Формування умов для створення інвестиційних ресурсів.
38. Оцінка економічної ефективності науково-технічних та інвестиційних проектів.
39. Загальні принципи та система показників ефективності.
40. Принципи розробки та реалізації промислової політики.
41. Цілі та завдання промислової політики.
42. Структура промисловості країни.
43. Основні форми організації промисловості.
44. Заходи підтримки та подальшого розвитку промисловості.
45. Антимонопольна політика.
46. Державне регулювання аграрного сектора економіки.
47. Власність на землю та її економічні наслідки.
48. Державне регулювання природокористування.
49. Взаємодія економічної політики держави і соціального розвитку суспільства.
50. Економічна політика держави, її зміст і цілі.
51. Соціальна політика держави, її зміст та стратегія.
52. Показники добробуту населення. Теорії добробуту.
53. Державне регулювання ринку праці.
54. Державна політика зайнятості.
55. Економічна та соціальна функція зайнятості.
56. Політика доходів населення та заробітної плати.
57. Сутність заробітної плати та її функції в ринкових умовах.
58. Соціальний захист населення, його основні пріоритети та напрямки.
59. Форми та види соціального страхування.
60. Соціальне партнерство в ринкових умовах.
61. Грошово-кредитні інструменти державного регулювання.
62. Грошова політика держави, їх сутність та елементи.

63. Кредитна політика держави.
64. Валютне регулювання.
65. Державний бюджет, його сутність та елементи.
66. Доходна частина державного бюджету та її склад.
67. Витратна частина державного бюджету та її елементи.
68. Податкова політика держави.
69. Державний борг та його види.
70. Глобалізація в світовому господарстві та її вплив на зовнішньоекономічні стосунки.
71. Тенденції та основні фактори розвитку міжнародних економічних відносин.
72. Сутність та цілі зовнішньоекономічної політики.
73. Національні інтереси країни та їхні загрози.
74. Критерії та індикатори сталого економічного розвитку.
75. Економічна політика та стратегія економічної безпеки.

12. Методи навчання

1. Методи навчання на лекціях:

- Вербальний метод (лекція, дискусія тощо);
- Методи візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування тощо);
- інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

2. Методи навчання на практичних, семінарських та лабораторних заняттях:

- Вербальний метод (дискусія, співбесіда тощо);
- Практичний метод (практичні, семінарські та лабораторні заняття);
- Метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші);
- робота з навчально-методичною літературою (рецензування, підготовка реферату, есе, доповіді тощо);
- інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- кейс-метод (вирішення ситуацій, розв'язання завдань тощо);
- Імітаційний метод
- Дослідницький метод
- Пошуковий метод.
- Метод проблемного виконання.
- Репродуктивний метод

13. Методи оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Державне регулювання економікою» використовуються такі методи оцінювання:

- для поточного контролю у вигляді: *усне та письмове опитування, фронтальне опитування, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, написання есе (рефератів), виконання індивідуальних та групових проектів, творчих завдань, тощо.*
- для модульного контролю у вигляді: *письмова відповідь, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, тощо.*
- для підсумкового контролю у вигляді: *екзамену або заліку у таких формах: усна та/або письмова відповідь, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, тощо.*

14. Засоби діагностики результатів навчання

Робоча програма передбачає застосування засобів діагностики результатів навчання за формами контролю знань:

- *поточний контроль* може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою.
- *модульний контроль* передбачає письмове виконання різних видів контрольних завдань.
- *підсумковий контроль* передбачає проведення екзамену або заліку

Завершальним етапом досягнення запланованих програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Державне регулювання економікою» є підсумковий контроль – диференційований залік.

15. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Рекомендоване оцінювання окремих видів навчальної діяльності здобувача вищої освіти:

№	Вид навчальної діяльності здобувачів вищої освіти*	Кількість балів
1.	Реферат, есе	1-5
2.	Вирішення ситуаційних завдань, розв'язання задач	1-5
3.	Індивідуальне завдання	1-5
4.	Відповідь на практичному, семінарському, лабораторному занятті	1-5
5.	Ділова гра, практичний кейс, тощо.	1-10
6.	Участь у публічних заходах (конференція, олімпіада тощо)	1-10
7.	Модульний контроль (для денної форми здобуття освіти)	1-20
8.	Контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти)	1-40

*види навчальної діяльності здобувачів освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни.

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти оцінюються за такими критеріями:

Бали	Критерії оцінювання
90-100	Здобувач вищої освіти повною мірою засвоїв програмний матеріал, виявляє знання основної та додаткової літератури, наводить власні міркування, робить узагальнюючі висновки, використовує знання інших галузей знань, вдало наводить приклади.
82-89	Здобувач вищої освіти демонструє достатньо високий рівень знань, при цьому відповідь досить повна, логічна, з елементами самостійності, але містить деякі неточності або незначні помилки, або присутня недостатня чіткість у визначенні понять.
75-81	Здобувач вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань для формування висновків, не завжди здатний асоціювати теоретичні знання з практичними прикладами
64-74	Здобувач вищої освіти в загальній формі розбирається в матеріалі, проте відповідь неповна, неглибока, містить неточності, є помилки у формулюванні понять, відчуюються складнощі в застосуванні знань при наведенні прикладів.
60-63	Здобувач вищої освіти в загальній формі розбирається в матеріалі, допускає суттєві помилки при висвітленні матеріалу, формулюванні понять, не може навести приклади.
35-59	Здобувач вищої освіти не володіє переважною частиною програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при висвітленні понять.
1-34	Здобувач вищої освіти не засвоїв програмний матеріал.

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних

критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Порядок переведення оцінок у систему ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		для диференційованого заліку, екзамену, курсової роботи (проєкту), практики	для недиференційованого заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

16. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Приклад для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота								Підсумковий контроль	Сума	
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2						Самостійна робота
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8			
3	3	3	3	3	3	4	4	10	40	100
Модульний контроль 1 - 10				Модульний контроль 2 - 10						

Приклад для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50	10	40	100

17. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни «Державне регулювання економікою» узагальнено в комплексі навчально-методичного забезпечення, який включає:

- робочу програму навчальної дисципліни;
- методичні вказівки до вивчення дисципліни;
- опорний конспект лекцій;
- варіанти завдань для самостійної та індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти;
- варіанти завдань для модульного контролю;
- варіанти завдань для підсумкового контролю;
- інші матеріали.

18. Рекомендована література

Основна:

1. Державне регулювання економіки: навч. Посібник / Ушакова Н.Г., Зарецька Л.М. Х.: ХДУХТ, 2014. 225 с.
2. Буряковський В.В. Національна економіка: навч. посібник для студ. вищих навч. закл. Д.: Наука і освіта, 2017. 310 с.
3. Державне та регіональне управління: навч.посібник за заг. ред. А.Ф. Мельник.

Тернопіль: Економічна думка, 2014. 452 с.

4. Жук М.В. Регіональна економіка: Підручник. / К.: ВЦ «Академія», 2018. 416 с
5. Третяк Г.С. Державне регулювання економіки та економічна політика [Текст]: навч. посіб. / Г.С. Третяк, К.М. Бліщук. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2011. 128 с.
6. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка: підручник: у 2 кн. / С.М. Панчишин, П.І. Островерх, І.В. Грабинська та ін; за ред. С.М. Панчишина, П.І. Островерха. 3-те вид., виправл. та доп. Л.: Априорі, 2017. Кн. 1: 567 с.

Додаткова

1. Бліщук К.М. Економічний аналіз державної політики: основні поняття, підходи до застосування : навч. посібн. / К.М. Бліщук, Є.Г. Матвіїшин. Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2007. 268 с.
2. Бодров, В.Г. Державне регулювання економіки та економічна: навч. посіб. / В.Г. Бодров, О.М. Сафронова, Н.І. Балдич. К.: Академвидав, 2010. 520 с.
3. Бодров В.Г. Трансформація економічних систем: концепції, моделі, механізми регулювання та управління : навч. посібн. / В.Г. Бодров. К.: Вид. УАДУ, 2002. 102 с.
4. Гриньова В.М. Державне регулювання економіки : підручник / В.М. Гриньова, М. М. Новікова. К.: Знання, 2008. 398 с.
5. Калетнік Г.М. Державне регулювання економіки: навч. посібн. / А.Г. Мазур, О.Г. Кубай. К.: Ліра-М, 2011. 428 с.
6. Михасюк І.Р. Державне регулювання економіки: підручник / І.Р.Михасюк. К.: ЛіраМ, 2011. 216 с.
7. Бодров В.Г. Державне регулювання інноваційної модернізації промислового комплексу України : наукове видання / В.Г. Бодров, М.В. Гаман, В.О. Гусев. К.: НАДУ, 2010. 73 с.
8. Бюджетна політика у контексті соціально-економічного розвитку України: у 6 т. / редкол.: М.Я. Азаров (голова) та ін. Т. 5. Реформування міжбюджетних відносин і зміцнення фінансової основи місцевого самоврядування / М.Я. Азаров, Ф.О. Ярошенко, В.Г. Бодров (кер. авт. кол.) та ін. К.: НДФІ, 2004. 400 с.
9. Бюджетний кодекс України (зі змінами, внесеними згідно із законами) № 1275-VI від 16.04.2009 // Відомості Верховної Ради. 2009. № 38. С. 534.
10. Геєць В.М. Економічні дослідження (методологія, інструментарій, організація, апробація): навч. посібн. / В.М. Геєць та ін.; за ред. А.А. Мазаракі. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. 279 с.
11. Господарський кодекс України від 09.01.2007 р. № 549-V // Відомості Верховної Ради. 2007. № 12. С. 106.
12. Економічна теорія: Макро- та мікроекономіка: підручник / за ред. З. Ватаманюка, С. Панчишина. К.: ВД «Альтернативи», 2005. 606 с.
13. Запатріна І.В. Розвиток системи державного капітального інвестування в Україні / І. В. Запатріна // Фінанси України. 2009. № 4. С. 53-64.
14. Ковтун О.І. Державне регулювання економіки: курс лекцій / О.І. Ковтун. К.: ЛіраМ, 2012. 388 с.
15. Ковтун О.І. Державне регулювання економіки: практикум / О.І. Ковтун. К.: Ліра-М, 2012. 340 с.
16. Конституція України. К.: Інститут законодавства Верховної Ради України, 1996. 142 с.
17. Піхоцький В.Ф. Ефективність бюджетної політики як інструмент соціально-економічного розвитку України / В.Ф. Піхоцький // Фінанси України. 2010. № 2. С. 30-37.
18. Про зайнятість населення: Закон України № 1725-VI від 17.11.2009 // Відомості Верховної Ради України. 2010. № 8. С. 54.
19. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності: Закон України № 4231-VI від 13.01.2012 // Відомості Верховної Ради України. 2011. № 1. С. 154.
20. Про інвестиційну діяльність: Закон України № 3461-VI від 02.06.2011 // Відомості Верховної Ради України. 2011. № 51. С. 578.

21. Про інноваційну діяльність Закон України № 3715-VI від 08.09.2011 // Офіційний вісник України. 2011. № 77. С. 14.
22. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні: Закон України № 4618-VI від 22.03.2012 р. // Голос України. 2012. № 70. С. 12.
23. Щетинін А.І. Політична економія : підручник / А.І. Щетинін. К.: ЦУЛ, 2011. 480 с.